

Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

Her kan du læse Tvillingehusets pædagogiske læreplan

- Om Tvillingehuset og vores pædagogiske tilgang → Det arbejder vi med lige nu
- Tvillingehusets arbejde med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø
- Sådan arbejder Tvillingehuset med inddragelse af lokalsamfundet

Den styrkede pædagogiske læreplan

- Kort præsentation
- Sådan arbejder Tvillingehuset med elementerne i det nationale pædagogiske grundlag
- Sådan arbejder Tvillingehuset med de seks læreplanstemaer

Kvalitet i dagtilbud

- Præsentation kvalitetsparametrene for Ishøj Kommunes dagtilbud
- Tvillingehusets arbejde med kvalitetsparametre → Tvillingehusets evalueringskultur

Pædagogisk ledelse

- Tvillingehusets faglige ledelse → Inddragelse af forældrebestyrelsen

Om Tvillingehuset og vores pædagogiske tilgang

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

Om Tvillingehuset og vores pædagogiske tilgang

Tvillingehuset er delt op i to ens huse, med hver sin afdeling, beliggende ved siden af hinanden. I hver afdeling er der 15 vuggestuebørn og 32 børnehavebørn. I alt er vi 93 skønne børn og 24 fantastiske personaler.

I hver afdeling er der et stort fællesrum, som er indrettet i mindre mobile læringsmiljøer:

- Krea-rum med mulighed for den kreative udfoldelse
- Bevægelsesrum med gynger, puder og klatrevæg
- Stor fælles garderobe med gode læringsmuligheder for rutinepædagogik
- Leg og spillerum med fokus på den matematiske opmærksomhed i børnehøjde
- Læserum, hvor der både er fokus på dialogisk oplæsning samt hygge læsning

I begge afdelinger er der udendørs legeområder, med mulighed for stimuli af sanser og motorik.

Børnesynet i Tvillingehuset tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv. Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale.

Børnene i Tvillingehuset er delt op i mindre grupper om formiddagen. Hver af grupperne har tilknyttet en fast voksen, som roterer hver 4.-6. uge, da vi derigennem kan sikre at opnå en tæt relation mellem alle børn og voksne i et roligt læringsmiljø.

Vi arbejder med små læringsmiljøer gennem hele dagen. At arbejde med små læringsmiljøer giver os mulighed for at få en større indsigt i jeres barns trivsel og udvikling, så vi løbende kan se og udvikle på hvad jeres barn kan nu og hvad de har behov for at lære. Læringsmiljøerne er også en gylden mulighed for at personalet kan guide og vise vej samt støtte barnet i at nå sit fulde potentiale.

Det pædagogiske personale arbejder ud fra en anerkendende tilgang til børnene. Vi møder børnene hvor de er, og hjælper, guider og støtter dem. Vi understøtter deres udvikling ved at hjælpe dem med at sætte ord på følelser, guider dem igennem konflikter og vi inddrager børnene og deres meninger i dagligdagens aktiviteter. Vi arbejder derfor også ud fra et *tilstræbt indefra-(børne)perspektiv*, hvor vi forsøger at leve os ind i det enkeltes barns perspektiv, så vi kan danne os en forståelse af det enkelte barn.

Børn skal være, børn skal lære,

Børn skal lege, børn skal gøre og børn skal høre til.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Det arbejder vi med lige nu

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

Læs mere om hvad vi fokuserer på i denne periode i de forskellige grupper

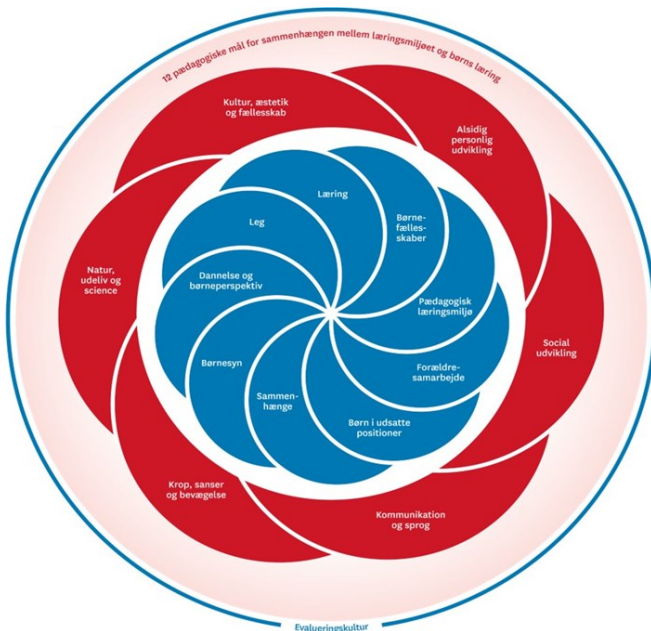
→ Vuggestuegruppen afd. 1. → Vuggestuegruppen afd. 2.

→ Børnehavegruppen afd. 1. → Børnehavegruppen afd. 2

Aktuelle læringsområder og læringsmiljøer

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børnenes trivsel, og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden.

Vores planlagte vokseninitierede aktiviteter tager udgangspunkt i aktuelle læringsområder, som vi vurderer, at der er behov for at fokusere særligt målrettet på. Det kan være en gruppe af børn (stor eller lille), som vi oplever har behov for at tilegne sig/øve sig på særlige kompetencer.

Læringsområderne kan tage afsæt i et af læreplanstemaerne, men oftest vil et læringsområde indeholde mere end et tema. På de følgende sider beskriver vi hvilke læringsområder vi aktuelt arbejder med.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Vuggestuegruppen afd. 1

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- DET ARBEJDER VI MED LIGE NU I TVILLINGEHUSET

Vend tilbage til følgende sider:

→ Det arbejder vi med lige nu i Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Vuggestuegruppen afd. 2

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- DET ARBEJDER VI MED LIGE NU I TVILLINGEHUSET

Vend tilbage til følgende sider:

→ Det arbejder vi med lige nu i Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Børnehavegruppen afd. 1

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- DET ARBEJDER VI MED LIGE NU I TVILLINGEHUSET

Vend tilbage til følgende sider:

→ Det arbejder vi med lige nu i Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Børnehavegruppen afd. 2

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- DET ARBEJDER VI MED LIGE NU I TVILLINGEHUSET

Vend tilbage til følgende sider:

→ Det arbejder vi med lige nu i Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Inddragelse af lokalsamfundet

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

Ishøj Kulturskole udvikler løbende i et samarbejde mellem Kultur og Fritid, kulturinstitutionerne, dagtilbud og skolerne en kulturpakke, som byder på mange muligheder for at udvikle børnenes følelsesmæssige, kropslige, sociale og kognitive udvikling.

Kulturpakkens workshop for vuggestuebørn har fokus på sanser med dans og musik. Aktører udefra kommer på besøg i Tvillingehuset

Kulturpakkens workshop for de mellemste børnehavebørn, har fokus på bygningskonstruktion og matematisk opmærksomhed. Aktør udefra kommer på besøg i Tvillingehuset.

Vi har de sidste år udstillet børnenes færdige samarbejdsprojekter på Ishøj Bibliotek.

Kulturpakkens workshop for de kommende skolebørn har fokus på matematisk opmærksomhed samt sprog og kommunikation. Med besøg på bibliotek og Arken som skaber rammen om læringsmiljøerne.

Som en del af arbejdet med trygge overgange, fra dagtilbud og SFO/skole, kommer børn fra indskoling på Gildbro skolen på besøg i Tvillingehusets skolegruppe. Skolebørnene fortæller deres egne erfaringer med skolestart og om det at gå i skole.

Som et læringsrum, i forbindelse med det pædagogiske læringsmål bæredygtighed, benytter Tvillingehuset Bredekærgård/naturcenteret, for at virkeliggøre begrebet "Fra jord til bord".

Som en del af samarbejdet har Bredekærgård/naturcenteret flere forskellige læringsmiljøer, som både kan danne ramme om daglig pædagogisk praksis i arbejdet med læreplanen i Tvillingehuset, men også på Bredekærgård.

Tvillingehuset benytter idrætscenteret, som et læringsrum for at skabe mulighed for bevægelsesglæde og bevægelsesfællesskab. Her er der højt til loftet og børnene kan udvikle kropslige/sanselige indtryk og udtryk gennem bevægelseslege. Som en del af samarbejdet har vi tidligere haft frivillige senioridrætskørelere med i Idrætscenteret.

Legepatroljen, som er større børn fra udskolingen kommer i perioder på besøg i Tvillingehuset. Her benyttes legepladsen som læringsrum og læringsmiljø.

Dette gør vi fordi vores børn skal lære at udvikle/øve sig på, at have mod på at udforske og eksperimentere med forskellige måder at bruge kroppen på, fordi, krop og læring hører sammen.

Vi inddrager lokalområdet omkring os, ved blandt andet at invitere forældre som f.eks. arbejder i politiet, til at besøge Tvillingehuset i uniform og med politibil. Her kan forældrene være med til give børnene viden om, hvad politiet laver, hvordan politiet arbejder og hvorfor.

I arbejdet med læreplanen benytter vi også Ishøj teater og Ishøj Kirke.

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset](#)

→ [Tvillingehuset](#)

Om kvalitetsparametre

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- SÅDAN ARBEJDER MED KVALITETSPARAMETRENE

Kvalitet i dagtilbud

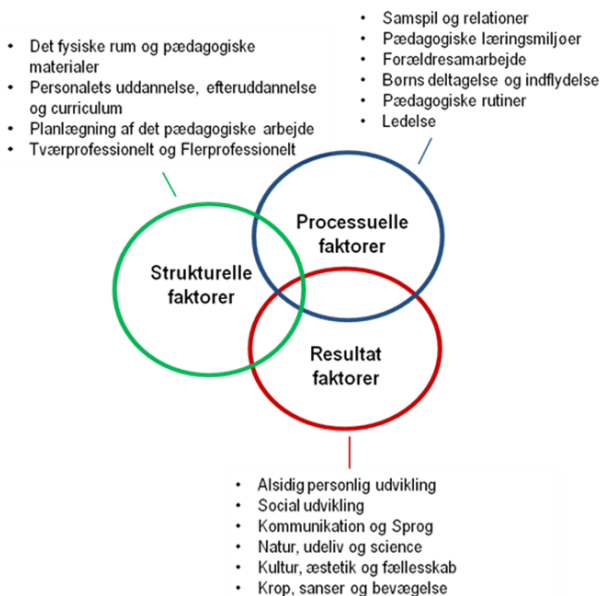
Ishøj Kommunes dagtilbud arbejder målrettet og systematisk med kvalitet i dagtilbud. Det gør vi fordi vi ved, at dagtilbud af høj kvalitet har en væsentlig betydning for, hvordan børn klarer sig senere i livet. Forskningen viser nemlig, at børn der har gået i et dagtilbud af høj kvalitet, klarer sig bedre i skolen, har færre adfærdsproblemer og generelt trives bedre. Forskningen viser, at effekten især er stor hos udsatte børn.

Sådan arbejder vi med elementerne i det nationale pædagogiske grundlag

Kvalitetsparametre for 16 forskellige områder

Vores ramme for arbejdet med kvalitet er kvalitetsparametre for 16 centrale områder, som er udarbejdet af dagtilbuddene i fællesskab. Områderne er udvalgt på baggrund af viden fra forskning på området, som fortæller noget om hvilke elementer, der har særlig betydning for kvaliteten i dagtilbud, forstået som elementer der har betydning for børns udvikling på kort og/eller på langt sigt.

Kvalitetsparametrene er alle inspireret af national og international forskning, inspirationsmateriale udarbejdet af Danmarks evalueringsinstitut (EVA) for Børne- og Socialministeriet samt erfaring fra arbejdet med områderne.

God kvalitet består både af strukturelle faktorer som fx normering, pladsforhold og personalets uddannelsesniveau, processuelle faktorer der knytter sig til dagtilbuddets pædagogiske praksis og kompetencer samt resultatfaktorer der handler om, hvad børnene får ud af, at gå i dagtilbud og knytter sig til personlige, sociale og kognitive kompetencer.

Temaerne i den pædagogiske læreplan er inkluderet i resultatfaktorerne.

I denne model er Ishøj Kommunes 16 kvalitetsparametre skitseret

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Tvillingehusets arbejde med kvalitetsparametre

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- OM KVALITETSPARAMETRE - TVILLINGEHUSET

Sådan arbejder Tvillingehuset med kvalitetsparametrene

I Tvillingehuset tager vi udgangspunkt i, og afspejler de 16 kvalitetsparametre i vores daglig pædagogiske arbejde.

Didaktiske overvejelser, den pædagogiske begrundelse samt forskning, er vores grundlag for tilrettelæggelse af det pædagogiske læringsmiljø.

Personalet arbejder ud fra en synlig struktur i det daglige pædagogiske arbejde, i form af periodeplaner og aktivitetsplaner.

Personalet sikrer stimulerende læringsmiljøer med udgangspunkt i børnenes perspektiver, nysgerrighed og zone for nærmeste udvikling. Der tages højde for vekselvirkning mellem børneinitieret og vokseninitieret aktiviteter. Der skabes gode fysiske rammer og indretning med mulighed for at danne mindre børnegrupper gennem hele dagen.

Personalet fokuserer på at skabe gode relationer, et udviklende og empatisk samspil mellem børn og personale, samt gode og inkluderende fællesskaber i børnegruppen.

Forældresamarbejdet prioriteres som en del af kerneopgaven, derfor lægger vi vægt på en god og tillidsfuld relation til vores forældre. Vi fokuserer på at børn og forældre føler sig velkommen i Tvillingehuset.

Gennem daglig dialog og via digitale platforme, sikrer vi at forældre kan få kendskab til deres børns hverdag i Tvillingehuset.

Sådan dokumenterer og evaluerer vi om vi lever op til kvalitetsparametrene

Personalet tager udgangspunkt i hvordan de pædagogiske læringsmiljøer hænger sammen med børnenes trivsel, læring og udvikling. Personalet er nysgerrige på sammenhænge mellem det de gør og effekten hos børnene. Gennem systematisk data, indsamles ny viden som kan udvikle vores pædagogiske praksis.

Personalet indsamler data ud fra: Hvad der skal undersøges, hvorfor og hvor længe samt hvad og hvordan børnene tænker det kunne være.

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ [Om kvalitetsparametre - Tvillingehuset](#)

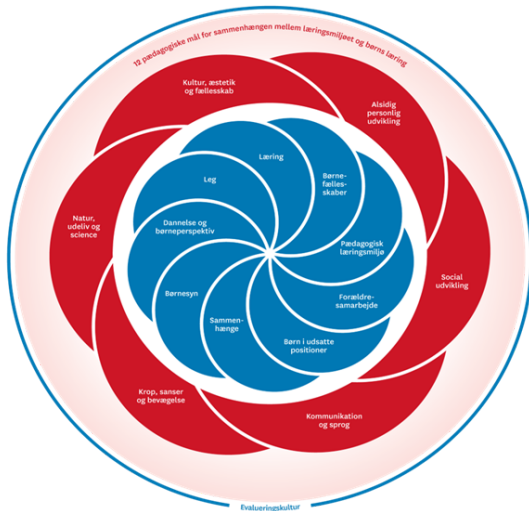
→ [Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset](#)

→ [Tvillingehuset](#)

Om den styrkede pædagogiske læreplan - Tvillingehuset

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

Sådan arbejder Tvillingehuset med det fælles pædagogiske grundlag og de seks læreplanstemaer

Nedenstående to centrale dele er udgangspunktet, for udarbejdelsen af vores pædagogiske læreplan

- Et fælles nationalt pædagogisk grundlag
- Seks nationale læreplanstemaer og tilhørende pædagogiske mål for sammenhængen mellem læringsmiljøet og børns læring

I det følgende beskriver vi vores arbejde med elementerne

- **DET PÆDAGOGISKE GRUNDLAG**
- **DE SEKS LÆREPLANSTEMAER**

Vend tilbage til følgende sider:

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Elementer i det nationale pædagogiske grundlag

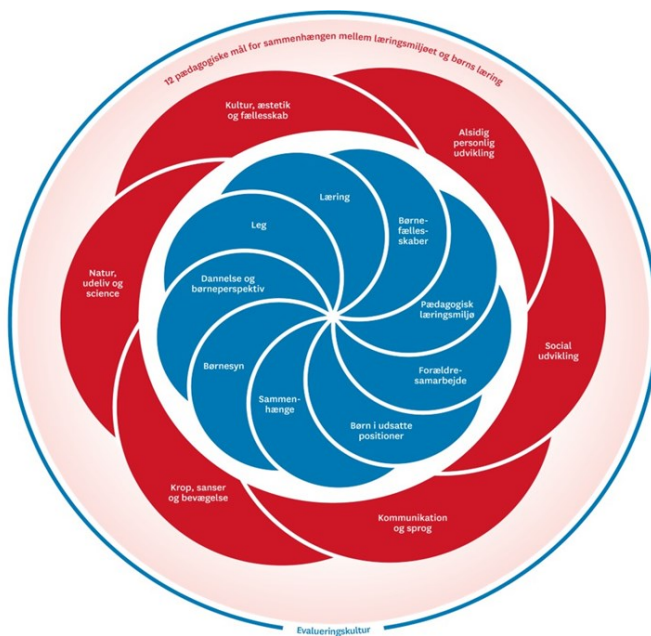
- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVVILLINGEHUSET

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i det fælles pædagogiske grundlag.

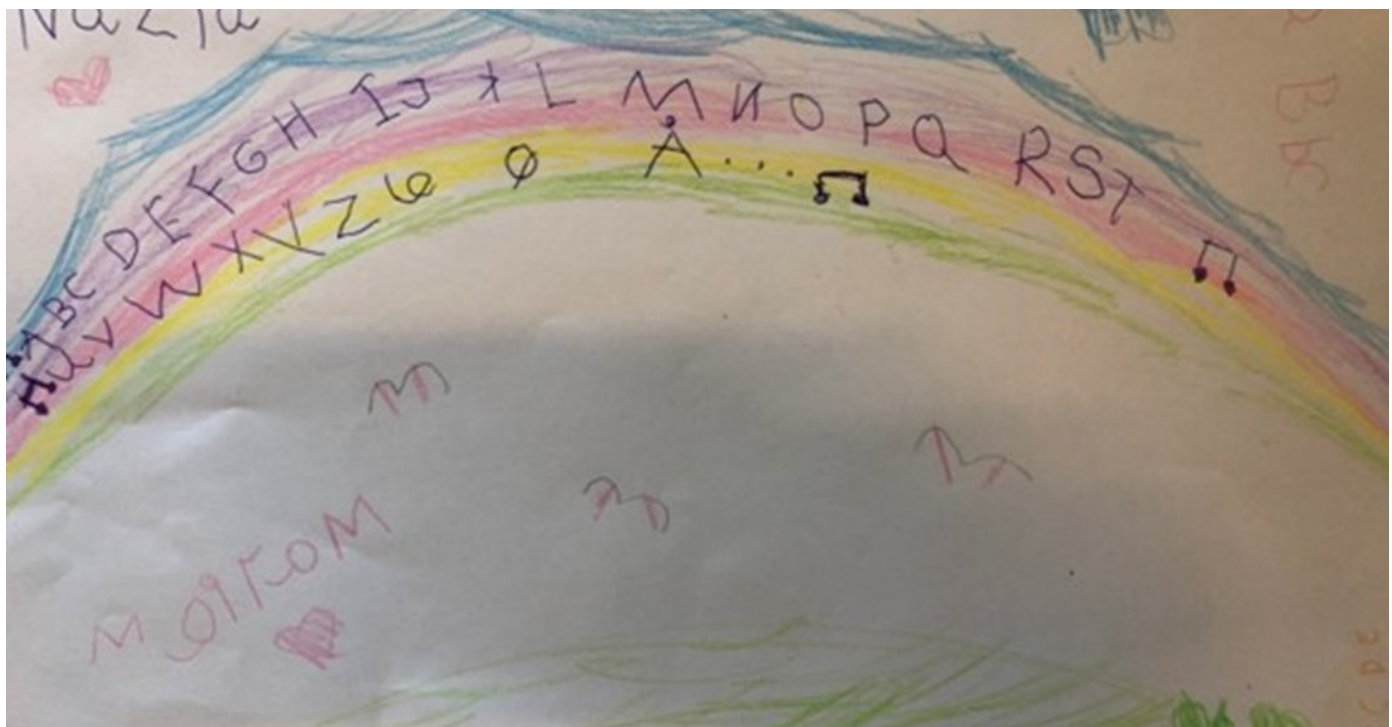
Det pædagogiske grundlag består af en række fælles centrale elementer, som skal være kendetegnende for den forståelse og tilgang, hvormed der skal arbejdes med børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i alle dagtilbud i Danmark

Sådan arbejder Tvillingehuset med elementerne i det pædagogiske grundlag:

- Børnesyn → Dannelse og børneperspektiv → Leg og Læring → Børnefællesskaber
- Pædagogisk læringsmiljø → Forældresamarbejde → Børn i udsatte positioner
- Sammenhænge

Nogle elementer i form af eksempelvis barnesynet skal altid være til stede i det pædagogiske læringsmiljø, mens andre elementer såsom eksempelvis forældresamarbejdet og arbejdet med at skabe en god overgang til sfo og skole kan være mere til stede i nogle sammenhænge end i andre

Vend tilbage til følgende sider:

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Børnesyn, samspil og relationer

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Det at være barn har en værdi i sig selv.

Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år. Børnesynet i Ishøj Kommunes dagtilbud tager udgangspunkt i, at det at være barn har en værdi i sig selv.

Derfor værner vi om børns ret til at være børn, til at være forskellige og til at udvikle sig i forskelligt tempo, således at alle børn får lige muligheder for at nå deres fulde potentiale. Vi har fokus på, at drage omsorg for, stimulere og udfordre børnene for at understøtte deres udvikling, læring, trivsel og dannelse.

Velfungerende samspil og relationer mellem børn og pædagogisk personale er afgørende for børns trivsel, læring, udvikling og dannelse. Forskningen viser, at det er den mest betydningsfulde enkeltfaktor i forhold til barnets sociale, følelsesmæssige og kognitive udvikling.

Vores kvalitetsparametre for samspil og relationer danner derfor for rammen om vores pædagogiske arbejde og skal altid være til stede i vores pædagogiske læringsmiljøer.

Relationer af høj kvalitet tager udgangspunkt i barnets intention, behov, perspektiv og interesse, og er kendetegnet ved, at barnet føler sig set, forstået og inddraget i samspillet med det pædagogiske personale. Vi skal have viden om og være bevidste om egen virkning og at alle relationer, der udspiller sig mellem børn og pædagogisk personale, har betydning for barnet. Vi skal derfor være bevidste om den magt og de positioner, vi har og de positioner, som vi sætter børnene i. Vi skal reflektere over, om vi i vores tilgang og vores måde at kommunikere på, kommer til at udelukke nogle børn fra deltagelse.

Det betyder, at

- vi er bevidste om at sensitivitet, responsivitet og lydhørhed er afgørende i samspillet med børnene
- vores relation til børnene er præget af omsorg, følelsesmæssigt engagement, opmærksomhed, interesse, refleksivt nærvær, respekt og kritisk refleksion
- vi ved, at pædagogiske strategier er mest succesfulde, når vi etablerer gode relationer med børnene, der bygger på vedvarende fælles tænkning, som stimulerer og udvikler barnets evne til abstrakt tænkning og kritisk refleksion
- vi stiller åbne spørgsmål, og skaber ramme for ligeværdig dialog voksen og barn imellem
- vi er bevidste om, at en god relation der bygger på en tryk tilknytning, er forudsætningen for en god interaktion. Vi ved, at når vi i vores interaktion viser interesse, glæde og omsorg for en gruppe børn og reagerer sensitivt på hele børnegruppen, så styrker vi også relationen til det enkelte barn i gruppen og relationen børnene imellem
- vi arbejder bevidst med positionen som gatekeeper, der giver barnet mulighed for inddragelse og medindflydelse i interaktionen
- vi husker på, at jo mere det pædagogiske personale lykkes med at fordybe sig i interaktioner med børnene, desto roligere og mindre hektiske bliver både børn og voksne.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Dannelse og børneperspektiv

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Børn skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Vi medtænker dannelse, ligestilling og demokrati i vores daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur.

Vores kvalitetsparametre for børns deltagelse og indflydelse beskriver, hvordan dannelse og børneperspektiv kommer til udtryk i vores pædagogiske arbejde og skal altid være til stede i vores læringsmiljøer.

Børns deltagelse og indflydelse er vigtig for børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse, og er med til at forme dem som borgere i et demokratisk samfund.

Det pædagogiske personale er indgangen til børns muligheder for deltagelse og dermed for deres adgang til udvikling, læring, trivsel og dannelse. Derfor er det pædagogiske personales børneperspektiv helt centralt. Vi skal være i stand til at se barnet, lytte til det, tale med det og forsøge at forstå, hvordan det enkelte barn opfatter de begivenheder, det er med i, samt de forhold det lever under, og de relationer det har til andre.

Det betyder, at

- Vi betragter børn som medborgere, der grundlæggende er eksperter i eget liv.
- Vi arbejder for alle børns optimale medvirken, og er samtidig bevidste om, at det ikke er det samme som, at børn skal medvirke i alle beslutninger, der vedrører dem.
- Vi organiserer den pædagogiske praksis i respekt for det enkelte barn og for fællesskabet og med fokus på samspil, medvirken og gensidig påvirkning i og af fællesskabet.
- Vi sikrer børnenes deltagermuligheder ved at afstemme læringsmiljøer efter barnets udviklingsniveau.
- Vi har fokus på børns forudsætninger for at påtage sig medbestemmelse og skaber rum for de børn, som ikke selv tager medbestemmelse på sig.
- Vi inviterer barnet til at være aktivt deltagende i demokratiske sammenhænge.
- Vi inddrager børnene i dagens gøremål, hvor de bliver værdsat hver især og i fællesskabet.
- Vi sikrer, at børnene ved, hvad der venter dem, og hvad der forventes af dem.
- Vi er nysgerrige på børns agenda og tager børns agenda i betragtning, når vi træffer beslutninger.
- Vi sikrer en vekselvirkning mellem børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter.
- Vi har fokus på, hvordan vi systematisk inddrager børnenes stemme i didaktikken (i mål, dokumentation, evalueringer, børneinterviews m.m.).

→ Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset

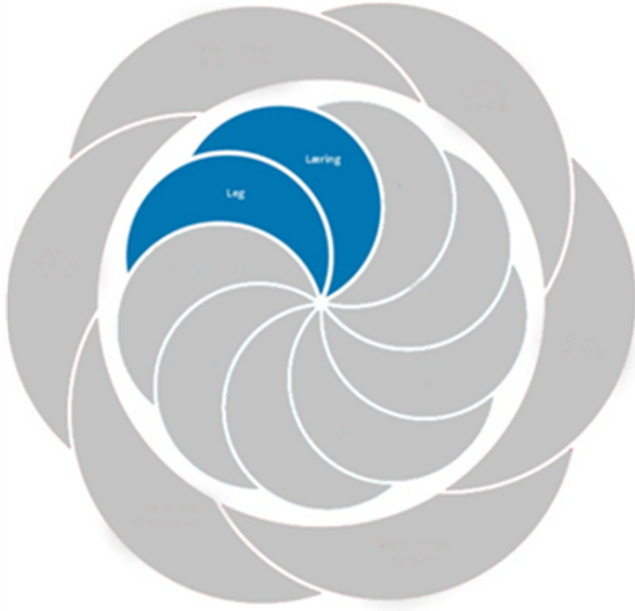
→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Leg og læring

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Legen har en værdi i sig selv og er en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

Evnen til at lege er ikke medfødt. Gennem samspillet med andre børn og voksne lærer børn at lege. Leg er en social arena, hvor børn kan udforske, hvem de er hver især og hvem de er i fællesskabet med andre børn. Dannelse og leg er tæt forbundet og handler om barnets forståelse og oplevelse af sig selv som menneske

I Tvillingehuset har vi fokus på at legen er med til at udvikle børnenes alsidige personlige udvikling, støtte deres sociale kompetencer og udvikle deres sprog.

Personalet deltager i børnenes lege og igangsætter nye lege for at skabe mulighed for at alle børn kan deltage i fællesskabet.

Personalets rolle i børnenes leg er vigtig samt børnenes perspektiv på legen – hvordan legen skal udformes, udvikles m.m.

Vi vurderer alt efter barnets behov og zone for nærmeste udvikling, hvordan vi som pædagogisk personale skal gå foran, ved siden af eller bagved. I samspil med børnene igangsætter personalet lege og deltager aktivt indtil børnene, selv føler at legen er meningsfuld.

Hjemmet har størst indflydelse på børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse.

Derfor inddrager vi forældrene i legens værdi og de vokseninitierede aktiviteter som er med til at udvikle deres børn. F.eks. arrangerer forældrebestyrelsen fælles legepladstid for alle familier, uden for åbningstid.

I Tvillingehuset har vi fokus på at børnenes læring, fremmes af at børnene tør prøve og eksperimentere med forskellige ting, og der igennem skabe sig egen erfaringer. Som personale skaber vi læringsmiljøer der kan fremme, at børnene tør og har lyst til at prøve sig selv af og slippe fantasien fri. Sammen med børnene har vi en undersøgende tilgang til leg og læringsmiljøer. Men også fokus på at skabe læringsmiljøer, der kan føre børnene videre i deres sociale, emotionelle og kognitive udvikling. Det kan bl.a. ske i rutinesituationer som måltider, vaske hænder m.m.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Børnefællesskaber

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Vi arbejder for, at alle børn og unge har en plads i et fællesskab. Vi tror på, at betydningsfulde og positive fællesskaber er afgørende for trivsel.

Det er afgørende, at børn og unge oplever, at de fællesskaber, de er en del af, er inkluderende. Det betyder, at der skal være plads til mangfoldighed og forskellighed under hensyn til den enkeltes trivsel.

Uanset social og kulturel baggrund, samt individuelle forudsætninger, skal børn og unge føle, at de er en del af et fællesskab, hvor de har medansvar og ret til indflydelse. I fællesskabet kan børnene finde samhørighed og lære at tage ansvar og drage omsorg for hinandens trivsel. Fællesskabet giver tryghed, så hvert enkelt individ får lyst og mod til at udfolde sig.

Leg og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale sætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, og alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. Der skal være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er vores opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab.

I Tvillingehusets målsætninger tager vi udgangspunkt i børnenes perspektiv, interesse, behov og muligheden, for at lærer og udvikle sig sammen. Målet er bl.a. at børnene igennem fællesskabet og relation til andre, individuelt kan tilegne sig viden og færdigheder samt kendskab til den kultur de lever i.

I Tvillingehuset har vi fokus på at alle børn er trygge og oplever at høre til.

Vi møder børnene anerkendende og er bevidste om, at det er vigtigt at børnene føler sig set, hørt og mødt. Alle børn er i sociale fællesskaber med hinanden og de voksne. Vi har fokus på at skabe inkluderende rammer og stærke børnefællesskaber i Tvillingehuset, men samtidig også sikre balance mellem individ og fællesskab. Det gør vi ved at give børnene mulighed for at udforske egne grænser, at kunne sige til og fra, og selv kan gå til og fra i de fællesskaber der opstår i løbet af dagen.

Vi skaber læringsmiljøer, som kan skabe rum for parallellege, rollelege og sociale lege. Vi har fokus på at legen er et udviklingsrum, hvor børnene i fællesskab kan øve samarbejde med hinanden, forhandle og dele med hinanden og gå på kompromiser. Men også en mulighed for at spejle sig i hinanden og de voksne.

Vi inddrager forældre til også at have et medansvar til, at skabe rum for børnefællesskaber uden for Tvillingehuset. Det har forældrebestyrelsen gjort ved at taget initiativ til, at invitere børn og forældre til legedage på legepladser i Ishøj.

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ [Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset](#)

→ Pedagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Pædagogisk læringsmiljø

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Det pædagogiske læringsmiljø er rammen for børns trivsel og læring og helt centralt i vores arbejde med den pædagogiske læreplan. Læringsmiljøet i Tvillingehuset består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som dagtilbuddet giver børnene. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne rammesættes, organiseres og tilrettelægges.

Et godt læringsmiljø bygger på et samspil mellem strukturer og processer og tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammen-sætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Vores kvalitetsparametre for pædagogiske læringsmiljøer og pædagogiske rutiner danner rammen for etablering af pædagogiske læringsmiljøer i Tvillingehuset. Børn er altid i læring. Læringsmiljøet er hele dagen – i de daglige rutiner under frokosten, i garderoben, i de planlagte aktiviteter og i legen.

Vores læringsmiljø består af alle de muligheder for udvikling, trivsel og læring, som Tvillingehuset skaber for børnene. Læringsmiljøet handler blandt andet om, hvordan dagen og aktiviteterne rammesættes, organiseres og tilrettelægges. Et godt læringsmiljø bygger på et samspil mellem strukturer og processer, derfor har vi fokus på begge dele.

Processer i det gode læringsmiljø

- Vi skaber læringsmiljøer med udgangspunkt i Zonen for Nærmeste Udvikling.
- Didaktiske overvejelser og pædagogiske begrundelser er vores grundlag for tilrettelæggelsen af det pædagogiske læringsmiljø.
- Vi skaber en vekselvirkning mellem vokseninitierede og børneinitierede aktiviteter.
- Vi er bevidste om og arbejder med relationen og samspillet mellem børnene og det pædagogiske personale, børnene imellem og personalet imellem.
- Vi reflekterer over egen og hinandens positionering, og hvornår vi skal gå bagved, ved siden af og foran.
- Vi er nærværende og nysgerrige over for børnenes perspektiver.
- Vi sikrer en vedvarende fokuseret fællestækning.
- Børn lærer det de har adgang til, derfor er en forudsætning for, at børn lærer det, de har brug for, at det pædagogiske personale tager ansvar for børns muligheder for deltagelse og læring. Pædagoger er gatekeepers for børnenes læring.
- Vi inddrager forældrene i deres barns læring, i barnets fremskridt og beslutninger om barnets læring.

Strukturer i det gode læringsmiljø

Vi er opmærksomme på de strukturelle faktorerens betydning for det pædagogiske læringsmiljø som fx:

- Personalets uddannelse og kompetencer

- Opdeling af børnene i meningsfulde grupper og læringsfællesskaber
- Den fysiske indretning, pædagogiske materialer og redskaber Personalets organisering

Læringsmiljø og pædagogiske rutiner

Børn lærer og udvikler kompetencer i alle de kontekster, de indgår i, i løbet af dagen således også i de pædagogiske rutiner der udgør skelettet i dagligdagen. Derfor er det vigtigt at sikre en velbegrundet pædagogik, der skaber mulighed for, at barnet kan tage vare på sig selv, sin egen sundhed og sit eget liv på sigt. Motorik, opmærksomhed, koordinering, handleevne, hjælpsomhed, selvhjulpenhed, sprog, omverdensforståelse og mere til bliver øvet, når vi f. eks. dækker bord, tager strømper af, vasker hænder, spiser sammen og skal puttes. Sagt med Søren Smidts ord; læring ligger i lommen på flyverdragten.

Derfor tænker vi arbejdet med den pædagogiske læreplan ind i hverdagsrutinerne. Vores pædagogiske rutiner organiseres, gennemføres og praktiseres så de indeholder et indbygget lærings- og udviklingspotentiale.

Mange børn møder ind på forskellige tidspunkter af morgenen, og derfor forsøger vi at skabe en tryk overgang for børnene og forældrene fra hjem til institution. Dette gør vi ved, at der er én voksen om morgenen, som tager imod børnene. Denne voksen taler med forældrene, tager imod eventuelle beskeder og får sagt farvel til forældrene sammen med barnet. Det øvrige personale kan fordybe sig med de øvrige børn i aktiviteterne i læringsmiljøerne.

I Tvillingehuset arbejder vi derfor med læringsmiljøer gennem hele dagen. Når børnene kommer om morgenen bliver der tilbudt forskellige små læringsmiljøer. Læringsmiljøerne skal opleves som værende fleksible og med blik for børneperspektivet og børnenes egne input.

I løbet af dagen vil Tvillingehusets børn indgå i forskellige læringsmiljøer med forskellige aspekter. Disse læringsmiljøer og aktiviteter kan både være planlagte og spontane. Ved at børnene har kendskab til læringsmiljøet og hvad dette indebærer, bliver det mere overskueligt for børnene at agere i. Det er i disse situationer, at vi, som pædagogisk personale, er opmærksomme på hvordan vi bedst muligt kan understøtte og guide børnene, ved henholdsvis at gå foran, ved siden af eller bagved.

Det pædagogiske personale skal have fokus på en veksling mellem børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter, så alle børn bliver inkluderet i børnefællesskabet.

Børneinitierede aktiviteter vil give børnene medansvar, medbestemmelse og følelsen af at kunne bidrage til fællesskabet.

De vokseninitierede aktiviteter vil give indblik i hvor vi skal støtte og hjælpe det enkelte barn, om det f.eks. er motorisk, sprogligt, socialt.

De daglige rutiner, såsom garderobesituationen, rummer mulighed for stimulering af barnets læring og udvikling – Det pædagogiske personale giver rum til børnenes bidrag og interesse, altså børneperspektivet

Vend tilbage til følgende sider:

→ Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Forældresamarbejde

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Børns trivsel er voksnes ansvar. Forældrene har det primære ansvar for deres barns opvækst, og som professionelle vægter vi forældresamarbejdet højt. Vi inddrager og lytter til forældrene i vigtige initiativer og beslutninger, der vedrører deres børns hverdag.

Vores kvalitetsparametre for forældreinddragelse og -samarbejde danner grundlaget for forældresamarbejdet i Tvillingehuset og drøftes løbende med vores forældrebestyrelse.

Den læring, som finder sted i hjemmet spiller en stor rolle for barnets senere udvikling. Barnets læring er derfor afhængig af et godt samspil mellem forældre og daginstitution.

Jo bedre og mere meningsfuldt samarbejdet er mellem forældre og det pædagogiske personale, jo flere positive følelser og større trykthed oplever barnet.

Dagtilbuddene i Ishøj Kommune har derfor fokus på, hvordan dagtilbud og forældre i samarbejde skaber rammerne for den bedste trivsel, læring, udvikling og dannelse for barnet og børnegruppen.

Det betyder, at:

- vi møder forældre med åbenhed, tillid og respekt, og prioriterer forældresamarbejdet som en del af dagtilbuddets kerneopgave
- vi tager ansvar for at skabe rammerne for en tillidsfuld relation mellem dagtilbud og familie på en måde, så alle forældre og børn føler sig velkomne
- forældrene har det primære ansvar for deres barns opvækst. Forældrenes viden og fortælling om deres barn er en central forudsætning for dagtilbuddets arbejde, og vi taler med forældre om deres betydning for barnets læring, trivsel, udvikling og dannelse
- vi lægger vægt på, at barnet oplever et godt samspil mellem hjemmet og dagtilbuddet
- vi er bevidste om, at forældre er forskellige og har forskellig baggrund, ønsker, behov og ressourcer, og derfor skal det pædagogiske personale kunne arbejde differentieret i forældresamarbejdet
- vi involverer forældrene aktivt i deres barns læring, udvikling, trivsel og dannelse i dagtilbuddet, og vi hjælper og giver forældrene ideer til, hvordan de kan arbejde videre i samme spor derhjemme
- vi er tydelige om, og indgår i en dialog med forældrene om gensidige forventninger
- vi tager ansvar for, at forældrene har kendskab til, og er fortrolige med, dagtilbuddets hverdag og virke, og vi er i daglig dialog med forældrene om deres barn
- vi understøtter forældrenes medansvar for, at alle børn trives og indgår i et eller flere fællesskaber
- vi tager ansvar for at formidle den pædagogiske begrundelse for, hvorfor vi gør, som vi gør med udgangspunkt i det enkelte barn, børnegruppen, Den pædagogiske læreplan og kvalitetsparametrene for dagtilbud i Ishøj Kommune

- vi anvender den digitale platform i vores information til og i dialog med forældrene. Den digitale kommunikation kan ikke stå alene, men er et supplement til den øvrige dialog med forældrene.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Børn i udsatte positioner

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Vores pædagogiske arbejde tager udgangspunkt i børnenes trivsel og i hvad børnene har behov for at lære og udvikle lige nu og i fremtiden. Vores pædagogiske læringsmiljø og de pædagogiske aktiviteter vi tilrettelægger skal derfor understøtte og være målrettet børnenes behov for trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det gør vi på en måde så

- *alle* tilstedeværende børn kan deltage med succes
- læringen foregår på børnenes præmisser,
- børnene mødes individuelt og med positive forventninger
- *alle* børn har del i det gode læringsmiljø – også

I Tvillingehuset har vi fokus på inkluderende fællesskaber og at skabe gode pædagogiske læringsmiljøer, som kan understøtte læring hos alle børn, også børn i udsatte positioner.

Derfor arbejder personalet ud fra barnets zone for nærmeste udvikling.

Som udgangspunkt trækker personalet ikke det enkelt barn ud af det almene børnefællesskab, for at lave en særlig aktivitet, men deler børnene i mindre grupper. På den måde kan de børn der befinder sig i en udsat position, få plads, rum og deltagelsesmulighed.

I vores daglige pædagogiske arbejde er vores mål, at skabe lige muligheder for alle børn, så alle børn oplever at nå deres fulde potentiale, og derved sejrer i eget liv.

I Tvillingehuset arbejder personalet med målrettet indsats, ud fra det enkelte barns særlige udfordringer; sociale, motoriske, sproglige osv.

Vi har en ressourcepædagog og en sprogpædagog, som arbejder med i den daglige praksis, omkring udsatte børns læring, udvikling, trivsel og dannelse.

Vi arbejder tværprofessionelt i Ishøj kommunen, med henblik på tidlige og koordinerende indsatser.

Vi inddrager forældrene ved at invitere til dialogmøde, hvor der tages udgangspunkt i vækstmodellen, som er dialogbaseret og handlingsorienteret. Vækstmodellen skaber struktur for samtalen, og sikre fokus på det der virker og går godt, hvilket er fundamentet for succesfulde forandringer.

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ [Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset](#)

→ [Tvillingehuset](#)

Sammenhænge

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS ARBEJDE MED DET NATIONALE PÆDAGOGISKE GRUNDLAG

Byrådet i Ishøj Kommune har udarbejdet retningslinjer for samarbejdet om børns overgange fra dagtilbud og SFO/skole.

Tvillingehuset arbejder målrettet med at forberede børnene til at skulle i skole. Det målrettede skoleforberedende arbejde starter første april året før børnene starter i SFO. I vores skoleforberedende arbejde har vi særlig fokus på matematisk opmærksomhed samt overgang fra daginstitution til SFO og skole.

Vi arbejder med overgangspædagogik og forbereder børnene til skolestart/SFO for at sikre et godt og trygt overgangsforløb.

Forskningsbaserede viden viser at en god overgang give børnene gode forudsætninger for at træde kompetent ind i skolens sociale og faglige liv og rammer og giver børnene en følelse af at høre til.

I Tvillingehuset samarbejder vi med distriktskolen, Gildbroskolen, omkring børnenes overgang fra dagtilbud til SFO og skole. Samarbejdet har fokus på læringsspor.

Det er emner og/eller færdigheder:

- børnene er optagede af
- har lært eller er på vej til at lære
- som er relevant og brugbart i forhold til de krav og udfordringer, børnene møder i det nye.

Et vigtig parameter i vores samarbejde er spejlpraksis, som er et udtryk for, at vi som de professionelle formår at spejle hinandens praksis, så der opstår brugbare koblingspunkter for børnene.

Det betyder i praksis at vi samarbejder med SFOens personale om at reducere forskelligheden mellem børnehave og SFO. Det gør vi ved at inddrage hinanden i vores praksis, så vi sikre at der skabes noget kendt og trygt. Dette har betydning for at børnene kan bevæge sig sikkert og kompetent fra børnehave til SFO.

For at etablere tæt forbindelse til SFOen og dens personale, benytter vi SFOens lokaler til de kommende skolebørn. Her får børnene mulighed for at møde personalet, som skal være de nye omsorgspersoner/lærere, når de starter i SFO/skole.

I vores fælles udvikling af gode overgangspraksisser er dialogen med børnene afgørende. Derfor arbejder vi i børnehøjde i det forberedende arbejde, det gør vi ved at lade børnene fortælle deres egen historie ud fra de tanker og bekymringer de måtte have for deres skolestart. Vi har fokus på børneperspektivet, og tilrettelægger læringmiljøer så det tilgodeser børnenes behov og egen historie.

Som en del af arbejdet med trygge overgange, kommer børn fra større klassetrin på besøg i skolegruppen, børnene fortæller om deres egen oplevelse af skolestart.

Vi inddrager forældrene via dialog og fortællinger på digitale platforme.

Forældrene har hjemmeopgaver, som de i dialog med deres børn skal nedskrive.

Hvad er det sjoveste ved at skulle starte i SFO?

Hvad er dummeste ved at skulle starte i SFO/skole?

Vend tilbage til følgende sider:

→ Elementer i det nationale pædagogiske grundlag - Tvillingehuset

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Temaer i den pædagogiske læreplan

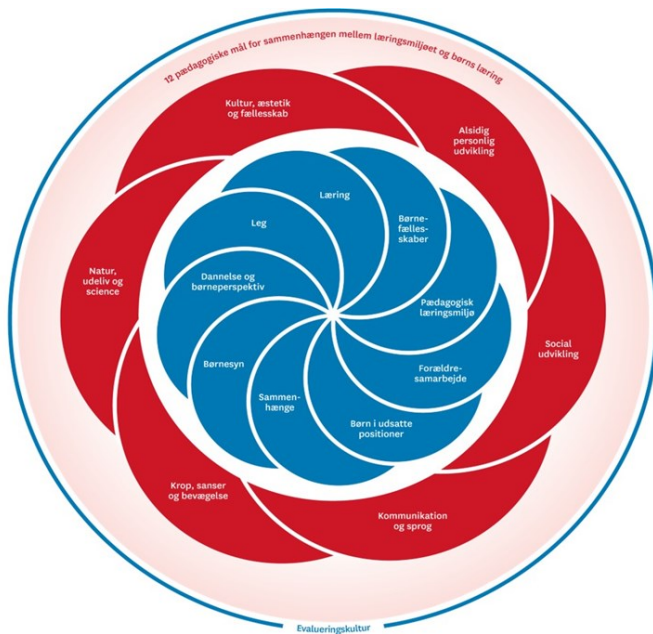
- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

Sådan arbejder Tvillingehuset med de seks læreplanstemaer

Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med udgangspunkt i seks læreplanstemaer og de nationale pædagogiske mål:

→ [Alsiddig personlig udvikling](#) → [Social udvikling](#) → [Kommunikation og sprog](#)

→ [Krop, sanser og bevægelse](#) → [Natur, udeliv og science](#) → [Kultur, æstetik og fællesskab](#)

På de følgende sider beskriver vi vores arbejde med de seks læreplanstemaer og hvordan vi tilrettelægger det pædagogiske læringsmiljø inden for og på tværs af temaerne på en måde så læringsmiljøet understøtter børnenes brede læring, herunder nysgerrighed, gåpåmod, selvværd og bevægelse.

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset](#)

→ [Tvillingehuset](#)

Alsidig personlig udvikling

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN - TVILLINGEHUSET

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

Tvillingehusets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for alsidig personlig udvikling.

Alsidig personlig udvikling handler i høj grad om, at børn opbygger og udvikler deres selvfølelse og tør udfolde sig selv. Det er i samspil med omgivelserne, at børn udvikler deres personlighed.

Derfor er det sociale fællesskab af afgørende betydning, fordi børn har brug for at lære at tackle de forskellige situationer og følelser, der opstår i fællesskabet. Børn spejler sig i andre børn og voksne og trives bedst i en omverden, der er anerkendende og medlevende.

Et barn skal opleve sig selv som et unikt menneske fyldt med muligheder, succesoplevelser og med betydning for andre, og det skal det pædagogiske personale skabe rammerne for.

Det betyder, at:

- vi sikrer, at alle børn har stabile og trygge voksenrelationer som ved, at nuet i barnets liv har egen betydning
- vi giver barnet fysisk og emotionel omsorg, er sensitive over for barnets udtryk og behov, er interesseret i at lære det at kende som person og støtter det i at følge dets interesser
- vi skaber trygge og udfordrende hverdagsrammer, der giver børnene mulighed for at udforske sig selv, deres medmennesker og deres omverden
- vi responderer med interesse, anerkendelse og tilpasser udfordringer, der giver børnene oplevelsen af at have betydning og høre til. Herigennem får børnene mulighed for at udforske deres egne følelser og grænser samt øve sig i at sige til og fra og på samme tid opnå større selvforståelse
- vi sikrer et pædagogisk læringsmiljø, der understøtter samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem, der er præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed
- vi engagerer os i og møder barnet som den person det er, og vi anerkender barnets ret til blot at være, og at barnet har en værdi i sig selv – som det er
- vi etablerer læringsmiljøer, der gennem leg og andre meningsfulde aktiviteter bidrager til, at børnene gør sig væsentlige erfaringer med forskellige sociale positioner, som giver dem et grundlæggende demokratisk værdisæt, der udvikler børnenes dannelse og livsduelig
- vi støtter barnet i at stole på sig selv, turde prøve nye ting, have tålmodighed til at øve sig og evne til at håndtere modgang og udfordringer
- vi støtter barnet i at udtrykke hvad de vil, i at kunne prioritere og træffe valg

- vi hjælper børnene med at genkende egne følelser og øve sig i at regulere og håndtere dem.

Vend tilbage til følgende sider:

- Temaer i den pædagogiske læreplan
- Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset
- Tvillingehuset

Social udvikling

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN - TVILLINGEHUSET

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

Tvillingehusets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for social udvikling. Læreplanstemaerne Alsidig personlig udvikling og Social udvikling hænger tæt sammen, fordi den personlige udvikling netop sker i samspillet med og i relation til andre. De to læreplanstemaer griber derfor ind i hinanden.

Sociale kompetencer handler om, at børn kan indgå i positive relationer med andre børn og voksne. Relationer til andre er en grundlæggende forudsætning for, at børn lærer og udvikler sig optimalt. Forskningen viser, at socialt kompetente børn klarer sig godt i skolen og i deres videre livsforløb.

Social udvikling er udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer og foregår i sociale fællesskaber, hvor børnene kan opleve at høre til, og hvor de kan gøre sig erfaringer med selv at øve indflydelse og med at værdsætte forskellighed. Når børn er orienteret mod andre børn og bliver støttet i at opbygge og indgå i relationer, bliver børnefællesskaberne af vital betydning for deres læring.

Med afsæt i forskningen er der særligt tre læringsområder, som vi lægger vægt på at arbejde med for at understøtte børns udvikling af sociale kompetencer: Empati, tilknytning, sociale færdigheder og handlen.

Det betyder, at:

- vi skaber rammer for sociale fællesskaber, hvor børnene er trygge og oplever at høre til, og hvor de har mulighed for social udvikling gennem leg, venskaber og fordybelse
- vi arbejder målrettet og bevidst med børnefællesskaber og relationer mellem børnene, og vi er opmærksom på de enkelte børns positionsmuligheder, erfaringer og behov i fællesskabet
- vi er bevidste om, at børn der er mindre socialt kompetente kan lære af mere socialt kompetente børn, og at aktiviteter som er styret af voksne, giver børn, som er placeret i periferien af børnefællesskaberne, mulighed for at deltage i nye fællesskaber
- vi benævner og italesætter børnenes behov og sociale handlinger, og vi understøtter at børnene
- giver udtryk for deres følelser og behov
- gradvist lærer at forstå andres følelser og behov
- lærer at respektere forskellighed
- lærer at sætte grænser for sig selv og andre og at sige til og fra
- vi sikrer, at alle børn har mindst en tæt voksenrelation
- vi etablerer rammer, der sikrer plads til at børnene kan veksle mellem individuel fordybelse

- og nærhed og fællesskaber om leg og læring
- vi skaber mulighed for, at børnene kan lege både parallel-lege, rollelege og sociale lege
- vi er bevidste om at etablere rammer for demokratisk dannelse, hvor børnene samarbejder om opgaver, lærer at håndtere konflikter, løse problemer og vise respekt for forskellighed og forstå at handle i forhold til andres rettigheder.

Vend tilbage til følgende sider:

- Temaer i den pædagogiske læreplan
- Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset
- Tvillingehuset

Kommunikation og sprog

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN - TVILLINGEHUSET

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

Tvillingehusets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for kommunikation og sprog.

Et komplekst og nuanceret sprog er afgørende for børns udvikling og dannelse, idet sprog giver børn mulighed for at ytre sig om tanker, følelser, behov og viden om verden. Sprog er adgang til at begrebsliggøre og forstå sig selv, og det er et væsentligt grundlag for, at barnet gradvist kan udvikle refleksionsevne samt kognitive og analytiske kompetencer. Derfor er det vigtigt, at dagtilbuddene i Ishøj Kommune leverer pædagogisk arbejde med kommunikation og sprog af høj kvalitet.

Det betyder, at:

- vi har fokus på kommunikation og sprog i dets mangfoldige udtryksformer: Kropssprog, talesprog, skriftsprog, symbolsprog, rim og remser, billedsprog, fagudtryk og begreber, læsning og IT og medier
- i er fagligt bevidste om teorien bag den interaktionistiske tilgang til arbejdet med sprog, sprogforståelse og tidlig literacy
- vi har viden om, og anvender, understøttende sprogstrategier
- vi har viden om børns sproglige udvikling og arbejder ud fra Zonen for Nærmeste Udvikling
- vi er sproglige rollemodeller hele tiden, hele dagen og i alle aktiviteter
- vi er fagligt bevidste om, hvornår vi anvender udvekslingstonen i samtale og dialog med børnene, og hvornår vi anvender undervisningstonen
- vi udviser indlevelse, nysgerrighed og lyst til kommunikation og samtale med fokus på det, børnene er optaget af
- vi skaber gode, tydelige og fysiske sprogmiljøer
- vi inddrager forældrene i arbejdet med deres barns sproglige udvikling
- vi er tydelige og konkrete i vores forventninger til forældrene om deres rolle og opgave i arbejdet med deres barns sproglige udvikling
- vi holder os fagligt opdateret om den nyeste forskning om børns sproglige udvikling, herunder viden om flersprogethed
- vi er opmærksomme på, at kropssprog fylder 80 % og talesprog fylder 20 % i vores kommunikation med børn.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Krop, sanser og bevægelse

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN - TVILLINGEHUSET

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

Tvillingehusets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for krop, sanser og bevægelse.

Børn mærker, erfarer og forholder sig til verden gennem kroppen. Både ro og bevægelse er grundlæggende for et barns fysiske og psykiske trivsel. Børn begriber og forstår verden gennem kroppen og sanserne.

Krop, sanser og bevægelse er børns direkte adgang til at få konkrete erfaringer og viden om følelsesmæssige og sociale processer. Herigennem tilegner de sig erfaring om kommunikation og relationsdannelse. Pædagogiske læringsmiljøer der understøtter bevægelse er med til at udvikle børns motorik, psykosociale sundhed, kognition og sociale kompetencer.

For at kroppen kan fungere optimalt, er sund mad og gode madvaner grundlæggende. Forskning viser, at arbejde med en måltidspædagogisk tilgang i daginstitutionen er med til at danne grundlæggende gode og sunde madvaner hos børnene. Samtidig er måltidet et sansemæssigt læringsrum, hvor børn kan danne deres egen smag.

Det betyder, at:

- vi arbejder bevidst med at børns motoriske udvikling sker i forskellige tempi
- vi etablerer pædagogiske læringsmiljøer, der understøtter og stimulerer de tre motoriske grundsanser: Den taktile sans, den vestibulære sans og muskel-led sansen
- vi støtter og motiverer børnene til at være modige, udfordre, eksperimentere og sanse
- vi bevæger os og leger sammen med børnene
- vi sikrer, at børnene møder bevægelse med forskellige lege, strukturer, regler og indhold, som giver forskellige kropserfaringer
- vi er opmærksomme på, at børn har brug for vejledning til at bruge og passe på kroppen
- vi skaber bevægelsesfællesskaber, der udvikler barnets mestring af kropslige og sanselige indtryk og udtryk og styrker deres evne til at aflæse og forstå andre børns og voksnes gestik, mimik og kropslige udtryk
- vi skaber plads til børnenes kropslige "væren" og "gøren"
- vi sikrer, at børnene præsenteres for og får kendskab til sund og ernæringsrigtig mad og er bevidste om måltidet som pædagogisk læringsmiljø
- vi skaber rammerne for, at børnene oplever madmod og madglæde

- vi etablerer rutiner og arbejdsgange, hvor måltidet indgår som både et voksen- og barneinitieret læringsmiljø.

Vend tilbage til følgende sider:

- Temaer i den pædagogiske læreplan
- Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset
- Tvillingehuset

Natur, udeliv og science

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN - TVILLINGEHUSET

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

Tvillingehusets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for natur, udeliv og science.

Læreplanstemaet handler om, hvordan det pædagogiske læringsmiljø kan understøtte, at barnet eksperimenterer og gør sig de første erfaringer med matematisk opmærksomhed og naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Desuden skal det understøtte, at barnet arbejder med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Fra forskning ved vi, at matematisk og naturvidenskabelig forståelse i 0-6 års alderen har betydning for børns muligheder for at udfolde deres potentialer i hele livet. Børn fødes med en særlig fornemmelse for matematik. Uden at kunne tælle, tegne eller gå, kan barnet fornemme forskellen på få og mange, på stor og lille, og på hurtig og langsom og fornemme rummet og sin egen væren i det.

Barnets matematiske forståelse som 4-årig er afgørende for, hvordan barnet klarer sig som 12-årig. Vi har en særlig rolle i forhold til at iscenesætte, facilitere og orkestrere børns aktiviteter, så de kan udvikle matematisk og naturvidenskabelig opmærksomhed.

Det betyder, at:

- vi tilbyder et læringsmiljø ude og inde, hvor børn sammen med det pædagogiske personale opstiller hypoteser, er undersøgende, udfordrende, undrende, eksperimenterende, nysgerrige og modige
- vi griber de naturvidenskabelige og matematiske "gyldne øjeblikke" i dagtilbuddets hverdag
- vi støtter børnenes egen tankevirkosomhed, kreativitet og kommunikation ved at undre os sammen med dem og stille spørgsmål, der leder refleksionen videre
- vi er særligt bevidste om at inddrage teknologiske redskaber i vores læringsmiljøer, og vi arbejder systematisk med de seks og ligeværdige fagområder inden for matematik: tælle, lokalisere, måle, designe former og mønstre, forklare og argumentere, lege og spille
- vi præsenterer børnene for naturvidenskabelige og matematiske rollemodeller i nærmiljøet
- vi er bevidste om, at vi har et særligt behov for at udvikle vores viden og kompetencer og øve os på arbejdet med området
- vi sikrer, at børn har mulighed for at opleve udelivets mange muligheder, både det uden for vinduet, på legepladsen, strand, skov, søer og åer m.m.
- vi har fokus på, om børnene udvikler matematiske og naturfaglige begreber og anvender dem i deres sprog og kommunikation.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Temaer i den pædagogiske læreplan

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Kultur, æstetik og fællesskab

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TEMAER I DEN PÆDAGOGISKE LÆREPLAN - TVILLINGEHUSET

Pædagogiske mål

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

Tvillingehusets arbejde med de pædagogiske mål tager afsæt i vores kvalitetsparametre for kultur, æstetik og fællesskab.

Kultur giver mulighed for at udvikle børnenes kreative evner og færdigheder og styrke deres personlige udvikling. Deltagelse i et aktivt kulturliv ruster børnene til at forholde sig til sig selv, vores tid, samfund og historie på nye måder. Denne refleksion og dannelse sker gennem oplevelser og fællesskaber, som kultur er med til at skabe.

Kultur skaber reaktioner og relationer i og mellem mennesker. Ved at arbejde pædagogisk med æstetik og kultur skabes mulighed for at opbygge kulturel kapital.

Kultur er en kunstnerisk skabende kraft, der aktiverer børns sanser og følelser, det er de kulturelle værdier, som børn tilegner sig i hverdagslivets arenaer. Gennem kultur møder børn nye sider af sig selv. De får mulighed for at udtrykke sig på mangfoldige måder og forstå deres verden på nye måder.

Kultur og æstetik er både indtryk og udtryk.

Indtryk handler om børnenes egne fortolkninger af kulturelle og æstetiske oplevelser sammenholdt med muligheden for at spejle og dele deres livserfaringer, drømme og tanker med andre.

Udtryk handler om børnenes egen skabende og eksperimenterende praksis, hvor nysgerrighed, sansning, leg og fantasi inviterer til ny viden og læring. Indtryk og udtryk udvikler børnenes indsigt og udsyn på tværs af verdener.

Det betyder, at:

- vi giver børn mulighed for at udtrykke sig æstetisk og kulturelt gennem en skabende, eksperimenterende og legende praksis
- vi er bevidste om at styrke børns fantasi, kreativitet og æstetiske kompetencer og livsglæde
- vi skaber nuancerede sanseoplevelser, som kvalificerer børnenes evne til at forstå og fortolke sig selv og sin omverden
- vi skaber mulighed for, at børn får erfaring med at bruge IT som et værktøj, som er knyttet til barnets mulighed for at udtrykke sig
- vi møder børnene med en differentieret pædagogisk praksis, der understøtter børnenes deltagelsesmuligheder i de æstetiske fællesskaber som aktiv del af beslutningsprocesserne
- vi opstiller læringsmiljøer, der understøtter børnenes forståelse og respekt for egne og andres værdier, kulturelle baggrunde og traditioner

- vi understøtter børnene i at udvikle evner, så de kan blive både skabende og producerende og navigere i samfundet på etisk forsvarlige måder i forhold til sig selv og andre
- vi gennem fællesskaber giver børnene mulighed for at tilegne sig forståelse for egne og andres kulturelle baggrunde og traditioner.

Vend tilbage til følgende sider:

- Temaer i den pædagogiske læreplan
- Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset
- Tvillingehuset

Faglig ledelse

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- INDDRAGELSE AF FORÆLDREBESTYRELSEN - TVILLINGEHUSET

Sådan arbejder Tvillingehusets ledelse med at understøtte og følge op på arbejdet med vores pædagogiske læreplan og kvalitetsparametrene

Lederens ansvar

Det er lederens ansvar, at den pædagogiske læreplan bliver udarbejdet, og at det pædagogiske arbejde med børns læring afspejler og udøves i overensstemmelse med den retning og de pædagogiske refleksioner, der fremgår af vores læreplan.

Det er lederens ansvar at sikre, at læreplanen ikke bliver et stykke papir, der ligger i skuffen, men at det daglige pædagogiske arbejde med pædagogiske læringsmiljøer og børns læring gennem hele dagen afspejler og udøves i overensstemmelse med den retning og de pædagogiske refleksioner, der fremgår af læreplanen.

God faglig ledelse er afgørende for, at vi når i mål og at vi når vores mål.

Det betyder, at:

- vi sætter faglig ledelse i centrum. Vi er tæt på praksis og optaget af kvalitet i alle hjørner med bevidsthed om samtidig at bevare overblikket. Vi involverer os sammen med personalet i udviklingen af dagtilbuddets pædagogiske praksis og børnenes udvikling, læring, trivsel og dannelse
- vi går foran, vi er vedholdende, og vi sikrer systematisk opfølgning og evaluering. Vi er samtidig bevidste om, at den styring vi bedriver skal give mening for kerneopgaven og være understøttende frem for kontrollerende
- vi delegerer og distribuerer pædagogisk ansvar og ledelse, hvor det giver mening, og vi giver det pædagogiske personale rum til selvstændigt at løfte de faglige pædagogiske udfordringer
- vi udvikler og forankrer en faglig professionel refleksions- og feedbackkultur, der bygger på tillid, nysgerrighed og åbenhed, hvor vi tør undre os sammen og reflektere over egen og hinandens praksis
- vi udnytter vores ressourcer strategisk, så fordelingen af ressourcer afspejler vores mål, beslutninger og prioriteringer af, hvad der er vigtigt, og hvad der er mindre vigtigt for at sikre høj kvalitet
- vi sætter holdet, og vi har fokus på, at det pædagogiske personales udvikling, viden og kompetencer til enhver tid matcher kerneopgaven
- vi sikrer rammerne for et trygt og udviklende læringsmiljø for både børn og medarbejdere.

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ [Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset](#)

→ [Tvillingehuset](#)

Inddragelse af forældrebestyrelsen

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

- TVILLINGEHUSETS FAGLIGE LEDELSE

Den pædagogiske læreplan er et pædagogisk redskab, som understøtter det pædagogiske personales og ledelsens arbejde med at skabe trygge pædagogiske læringsmiljøer for børn.

Den konkrete udarbejdelse, evaluering og opfølgning på den pædagogiske læreplan foretages af ledelsen og personalet, hvor forældrebestyrelsen skal inddrages aktivt i drøftelsen af processen i relation til arbejdet med den pædagogiske læreplan, så forældrebestyrelsen vil få mulighed for at blive hørt og komme med input og forslag til arbejdet.

Det er lederens ansvar, at forældrebestyrelsen i daginstitutionen eller for den kommunale dagpleje inddrages i arbejdet med den pædagogiske læreplan.

Vi har i hele processen med udarbejdelsen af læreplanen haft forældrebestyrelsen med. De er blevet inddraget både i udarbejdelsen af kvalitetsparameteret for forældreinddragelse og samarbejde, samt fået oplæg på bestyrelsesmøder.

→ Tvillingehusets faglige ledelse

Pædagogisk læreplan for Regnbuen

- forside

Det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

Arbejdet med det fysiske, psykiske og æstetiske børnemiljø i dagtilbuddet skal integreres i det pædagogiske arbejde med etablering af pædagogiske læringsmiljøer. Børnemiljøet skal vurderes i et børneperspektiv, og børns oplevelser af børnemiljøet skal inddrages under hensyntagen til børnenes alder og modenhed.

Tvillingehusets arbejde med børnemiljø tager bl.a. udgangspunkt i fysiske rum og pædagogiske materialer.

Tvillingehusets fysiske rammer, som defineres af vores inde- og udemiljøer, en betydningsfuld strukturel faktor for kvaliteten i vores arbejde. Pædagogikken kommer først. Bygninger, rum og inventar skal afspejle de pædagogiske mål og metoder – ikke omvendt. Pædagogerne i Tvillingehuset diskuterer derfor med mellemrum om rum og materialer afspejler børnegruppens behov for forskellige lege- og læringsmiljøer.

Det fysiske rum

- Vi er bevidste om, hvilken kultur vi ønsker at skabe og at indrette det fysiske rum derefter. Personalet skal være rollemodeller for den kultur, vi ønsker at skabe.
- Vi understøtter samspillet mellem rum og pædagogik således, at vi i rummenes indretning tager højde for hvilke lege- og læringsaktiviteter og relationer vi ønsker der skal finde sted.
- Vi tilbyder et varieret, æstetisk og inspirerende inde- og udemiljø, der skaber mulighed for forskellige former for relationer, lege og læringsmiljøer og aktiviteter i både bevægelse, ro og fordybelse.
- Vi er bevidste om rummenes lyd, lys og farver.
- Vi arbejder bevidst med at mindske forstyrrelser og støjkluder.
- Vi sikrer, at det er tydeligt for børnene hvilke regler og normer, der skal overholdes i de forskellige rum.
- Vi reflekterer over og arbejder aktivt med rummenes og genstandenes muligheder og begrænsninger.
- Vi indtænker børnenes perspektiver i indretningen inde såvel som ude, således at børnene er med til at påvirke anvendelsen af rummene og rummenes regler og normer.

De pædagogiske materialer

- Vi er bevidste om, at de pædagogiske materialer skal understøtte børnenes behov og de ønskede lege- og læringsmiljøer.
- Vi sikrer variation i legemateriale, da det har betydning for børnenes deltagelsesmuligheder og indbyrdes positionering i legen.
- Vi prioriterer kvalitet frem for kvantitet i materialevalget.

Vend tilbage til følgende sider:

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset

Tvillingehusets evalueringskultur

- PÆDAGOGISK LÆREPLAN FOR TVILLINGEHUSET

Vi arbejder ud fra en systematisk og udviklende evalueringskultur, med fokus på dataindsamling.

Vi dokumenterer og evaluerer med indsamling af for eksempel fotos, video, børneinterview og praksisfortællinger.

Vi kigger på sammenhæng mellem det vi gør og effekten af det, i forhold til børnene og deres læring.

Vi kigger vi på, hvad der skal undersøges?, hvorfor? og hvor længe?

Vi er bevidste om operationalisering når vi skal finde frem til hvad der skal evalueres.

Det betyder at vi har en fælles forståelse, for det vi sammen vil evaluere. Gøre det enkelt og tydeligt hvad det er vi "kigger" på.

Personalet indsamler data ud fra: Hvad der skal undersøges, hvorfor og hvor længe samt hvad og hvordan børnene tænker det kunne være.

Vi operationalisere sammen med børnene for at sikre børneperspektivet i vores evaluering og data indsamling.

Den indsamlede data bruger vi til at løbende at udvikle vores pædagogiske praksis, samt at give personalet en status og vurdering af de indsatser der arbejdes med.

Alle grupper udarbejder læringsmål for periodens tema. Vi tager udgangspunkt i hvad børnene har brug for at udvikle.

Der fastsættes et tydeligt formål for evalueringen, for at opnå en bestemt forandring. Der udarbejdes relevante spørgsmål, som vi vil have svar på for at sikre at alle er enige om hvad formålet med evalueringen er.

Vi evaluere på p-møder og gruppemøder.

Den systematiske evaluering er altid i samarbejde med ledelsen.

Vi benytter Aula som en platform til forældreinddragelse.

[Vend tilbage til følgende sider:](#)

→ Pædagogisk læreplan for Tvillingehuset

→ Tvillingehuset